

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Évesben: félre 8 kor., negyedére 3 kor. — fill.
Hétben: félre 2 kor., negyedére 1 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Rékásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Felhívás előfizetésre!

Az év utolsó negyede.

Hazafias tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy ez év utolsó negyedére szóló előfizetési díjat mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

Együttal arra is kérjük azon tisztelt vidéki és helybeli előfizetőinket, kik hátrálékban vannak előfizetési díjakkal sziveskedjenek azokat is a mostani negyed előfizetési díjával együtt megfizetni.

Barázdák.

A boszorkányok rendes, általános gyakorlat szerint a Gellért hegyen és pedig szombat éjszaka szokták seanceikat tartani. Azonban, ugylátszik, most már eltértek e szép gyakorlattól. Nem az éj sötét leple alatt gyűléseznek, hanem fényes nappal, nem is a Gellért hegyen, hanem a bécsi Burg fényes termében. A boszorkány szombatokat úgy hívják, hogy legfelsőbb kihallgatás. Most is összegyűltek a magyar nemzet gonosz szellemei: Fejérváry, Kristóffy és Lányi boszorkánymester urak. És mit főztek ki a boszorkány konyhán. Azt, hogy a Fejérváry-kormány újból feltámasztják halottaiból, sőt Kristóffy ur is marad és főzi a kotyvalékát, a mivel az egész nemzetet megakarja mérgezni — a szocialistákat is, a kik biznak benne. Ez bizony nagy meglepetés, a mi a császár városból szét villámlik. Örülhet neki a magyar! A császárnak tehát inkább tetszik a nemzetköziekkel való szövetekezés

mint a hü nemzetével való egyetértés. Inkább tetszik neki a boszorkányok főztje, mint az izes magyar eledel. Hiába! De gustibus...

Tessék! Amikor a bécsi Burgban éppen udvarképes lesz a nemzetközi cucilizmus, akkor Tisza István gróf kardot ránt az általános szavazatjog ellen Kristóffy ur megkapja honboldogító törvényjavaslatára az előzetes szentesítést, a szabadelvűpárt vezére sikra száll ellene. A korona tehát szembezáll:

1. a koalícióval;
2. a régi szabadelvűpárttal,

Vagyis a nemzet tulnyomó többségével. Mert hiszen azt már csak senki sem tagadhatja, hogy a szövetekezett ellenzék és a régi szabadelvűpárt hívei a nemzet tulnyomó többségét képviselik? A nemzet többségével pedig miféle tábor áll szemben? A nemzetközi munkások, akik elveiket lábbal tiporva, az alkotmány vesztére, a militarizmus hízalálása érdekében szövetekeznek. Ez aztán a gonosz koalíció! Már most hová csatlakozik Tisza István a választási harcban? Küzd a koalíció ellen? A kormány ellen? A munkások ellen? Nem az volna az természetes dolog, hogy minden igaz magyar hazafi szövetekezzen az országban az elnyomatás, a császári abszolútizmus és annak adózó szövetségei ellen? Persze, hogy ez volna az természetes! De hát régen nem az történik ebben a szerencsétlen országban, ami természetes!...

A király nevenapja volt tegnap. Ünnepet ült a hivatalos világ. Es mig az oltároknál felgyultak az áldozati lángok, önkéntelenül elevenedett föl az emlékezetükben a sötét Bach-korszak egyik epizódja. Az elayomatás szomorú napjaiban rendeleteket küldöttek a lelkészekhez, hogy október 4 én imádkozzanak a császárárt. S az öreg borsodmegyei plébános keserűen fohászzkodott föl az oltár előtt:

— Felsőbb rendeletre esedezünk, óh uram!...

Vajjon hány miséző pap gondolta, de nem mondta ezt tegnap!

Gonoszság vagy örület.

Vannak, akik sohse látják s nem ismerik az abszolútizmust. Sem a mikor jön, se mikor már itt van. Sem akkor mikor szabad gondolkozásunkat és érzelmeinket belénk visszafajtva, pokoli nyugalommal tartja torokunkon a kezét, sem akkor, mikor ordítózó kájjel szurja át meg át szívünket s kegyetlenül dözsöl kiontott vérünkben.

Mintha örökéletű volna az abszolútizmus Minden időben volt s minden földet bejárt. Százszor, ezerszer előlték egy-egy darab földön s százszor, ezerszer mindig újra támadt.

Meglehet ismerni minden időben, minden földön egy az alakja, egy a munkája. Sorvadás, pusztulás, kin, halál jár mindig s mindenütt nyomában.

Egy darab élet.

Irta: Bónis Margit.

Én édes Kláram!

Egykoron hűséges osztályosa minden örömöm és fájdalomomnak! Ugye jó régen nem hallattam magamról? Három éve! Ha banális akarnék lenni azt kérdezném, hogy talán már el is felejtettél, de tudom hogy te nem vagy ilyen: Ömerem meleg szivedet és tudom ha egyszer valakit megszeretsz — vagyis hogy a te szavaiddal éljek — ha egyszer valakit a lelkedbe veszel, az jó helyen van ottan, az meg van szeretve.

Ne gondold hogy mint az emberek legnagyobb részét, engem is a boldogság tartott vissza a levélírástól. Fájdalom nem! A te régi, kis, jókedvű Gittád nincs többé! Nincs! Meghalt és nem is támad fel többé soha. Miért? Mert elveszítettem hitemet; bizalmamat erőmet az élethez, és elveszítettem ambíciómat annyira szeretett pályámtól. Pedig te tudod legjobban mennyi akadállyal kellett megküzdenem, hogy hajlamomat követve a színipályára lépjek!

Emlékszel még Kláram az első napon a sziniskolában? Mihelyest megláttalak mindjárt megszerettelek! Emlékszel milyen áhítattal néztük a többiek elegáns feltűnő öltözéket és milyen kicsinyeknek és szegényeknek éreztük magunkat mellettük? S mikor bejött a tanár — az ünnepeit, a di-

csított, nagy művész és felszólított hogy szavaljak valamit, olyan szivdobogás fogott el, a torkom úgy összeszorult, szemeim előtt elsötétedett minden — és — és — nem tudom mi történt. Az az igen! Mikor magamhoz tértem a te karjaidban láttam magam és az a nagy komoly szemed annyi részvétellel és szeretettel nézett reám, hogy megakartam csókolni a kezedet. Ekkor pecsételődött meg a mi barátságunk!

Hogy is lehet az, hogy te, ki alig vagy idősebb nálamnál egy-két évvel, mégis olyan imponáló hatással tudtál lenni reám és mindenkiére! Volt valami a fekete ruhádban és a sötét komoly szemedben, ami az én édesanyámra emlékeztetett, aki meghalt, mikor én még egész kicsi, serdülő lányka voltam. Oh a szemed — az a becsületes tiszta szemed! Milyen jó is voltál hozzám mindig! Pártfogásodba vettél, tanitottál buzdítottál és nem hagyál bántani senkitől, és olyan jó volt rábírni magam az én „kis mamámra.” Ugy szerettelek, olyan melegen, olyan hálaosan. És úgy szeretlek ma is!

Egyszer azt mondta rólad Gyéki Gabi, emlékszel arra a kacér, fitos orru, szőke lányra, akinek már akkor is olyan ragyogó ékszerai voltak, hogy megirigyelhette volna egy fővárosi primadonna? Mindig az anyjával jart és csak úgy subogtak a selyemtől, pedig az apja valamelyik kis külvárosi hivatalban görnyed havi 20 frt. fizetésért. Nos hát ez a „grand dame” azt mondta, hogy

fél tőled, mert titokzatos és talányszerű vagy. Én tudtam, hogy gyermekkorodban sok csapás és keserűségért, az komolyított úgy meg és az lopta be a szemeidbe azt a fájdalmas Magdolna kifejezést, de tudtam, éreztem, hogy ez csak addig fog tartani, mig el nem jön megérdemelt boldogságok és fel nem váltja a fájdalom kifejezését a boldogság sugara.

Hogy tudtunk örülni, lelkesedni és ra jongani a szép és nemesért. Hogy tudtunk sirni, busulni, töprengeni együtt és viszont egy-egy bohóságom órákig is el tudtunk könnyező szemekkel kacagni.

Bevégeztük a sziniskolát és a kitűnően sikerült vizsga után, kimentünk a vidékre. Én először mentem ki akkor a világba, te szegény Klárim, neked már nem volt ez újság, hiszen árva voltál teljesen és igen fiatalon kellett megszoknod, hogy „a magad lábain állj meg” az életben.

Mit is csináltam volna nélküled, a te jószágos felügyeleted nélkül!

Emlékszel mennyi vágygyal, ábránddal és rajongással mentünk az első állomáshe-lyünkre? Oh hisz nagyobb tehetséggel bizonyára többen, de tisztább lelkesedéssel és idealizmussal igen kevesen lépnek a színészeti jóvises, édes-keserű útjára.

Es hogy lájt minden egyes, minden leg-
apróbb eseményünk! Mennyit küzdöttünk a „pályatársnők” ingykedésai és ármánykodásai ellen. Hogy megcsirattuk minden elveszi-

Sohse hagyja alább. Ilyen volt mindig ilyen lesz ezután is. — Örök változatlan.

Vagy vak, vagy lelketlen, aki meg nem látja. Vagy gonosz, vagy örült, aki pártját fogja.

Aki nem látja: szárandó nyomorult, mert lélek nélkül, öntudatlanul öngyilkolást végez: aki pártját fogja: emberietlen vadálat, vagy lelketlen bérenc.

A magyar nemzet minden jogát, egész alkotmányát elnyeléssel fenyegeti most az abszolutizmus. Most, mint annyiszor már négyszáz év óta.

Mi már jól ismerjük. Sokszor legyőztük, sokszor legyőztük, sokszor elöltük már s mindig újra támad.

Négyszáz esztendőnket folytonos kinnal, szenvedéssel töltötte meg ez a gaz hatalom.

Most is e gögös rém levette eddigi alakoskodó álarcát, immár nyílt vígyorgással tör létünk ellen.

E rém előtt nincsen isteni, nincsen emberi jog s nincsen isteni, nincsen emberi törvény. Pokoli lelke harcot hirdet, harcot ont minden ellen, ami jó, ami szép és nemes e földön. Nincs előtte ember, nincs előtte párt. Hitvány rabszolga, vásári anyag neki mind, aki érez s aki gondolkodik. Ember, nemzet csak arra jó neki, hogy járomba fogja és a vérét szívja.

Szociálista vagy függetlenségi párti egyforma előtte. Gyilkolja ezt is, azt is, mindent, aki jogot s igazságot hirdet. Párt és párt között nem keres s nem talál kivételt.

Az abszolutizmus sirja minden igaz elvnek!

Ha győz felettünk az abszolutizmus, kin, szenvedés szakad e hazában a szociálistákra épp úgy, mint más pártiakra. Együtt bukunk és együtt szenvedünk. Vak, vagy gonosz, aki ezt nem látja, vagy nem akarja látni.

Mégis mi történik?

tett illuziókat és hogy igyekeztek a többiek, az idősebbek, kiknek már nem volt veszíteni valójuk, két kézzel szélyeltépní azt a rózsaszínű fátyolt, melyet idealizmusunk vont szemünk elé.

Milyen naivak is voltunk mi pajtás! Azt hittük ugye, hogy a „Derblay Phillip”-ek és „Clair”-ek az életben is oly büszkék és nemesek, mint a nézőtérrel nézve és hogy fájt látni, hogy „Clair” pofonokkal „kezeli” a szobaleányát és néha gyakran reggelig mulat a vendéglőben, „Derblay” pedig remegve lesi a végszavát a kulisszaajtó mellett és káromkodva jön ki a színről, ha az „ezerfeji Cézár” a közönség meg nem tapsolja kitörését.

Eh de hagyjuk ezt. Voltak édes óráink is. Az első nagy szerepek az első sikerek boldog izgalma — aztán a többi. Milyen boldogok voltunk ha jó szerepet kaptunk, hogy siettünk haza tanulni.

Emlékszel ami kedves meghitt kis szobánkra? Az ablakából kilehetett látni a Balatonra. A szoba bal sarka volt a színpad. Ide állottunk ki nagy komolysággal és szavaltunk, sirtunk és neveltünk vagy haldoztunk, amint a szerepünk megkivánta.

Hát arra emlékszel e pajti, mikor a háziasszony kis gömbölyű, tót szolgálója, a Kati bedugta kócos fejét az ablakon és úgy elámult a mi furesa viselkedésünkön, hogy rémülten ujságotla az asszonyának.

„Ténászonka! In nyem tudok, kettű színyeszkiszaszonka” mit csinyál, de filek, hogy megbolondulta magát. Bozse Bozse.

Megkezdődött a arc. Az abszolutizmus szemérmetlenül nyomul ellenünk a letörésünkre.

A nemzet készen várja a támadásokat.

Meddig tart s mi lesz a vége a küzdelemnek, senkise tudatja.

Küzdeni, harcolni fogunk lelkesen, kitartóan az igazságért a hatalom, az igazságot előlni akaró abszolutizmus ellen.

A jók, az igazak küzdelme ez a gonoszság, a gazság ellen.

S e harcban ellenségünk, az abszolutizmusnak pártfogója támadt testvéreink közül. A nemzetközi szociálisták letörni akarják önvédelni nemes küzdelmünket. Budapest utcáin nap, mint nap dul már az előcsatározás. Az idegen ellenség még feni a kardját s vérünkéből származott ellenségünk már ontja a magyar vért áruló fegyverével itt a magunk földjén.

A kamarilla ellen való küzdelmünkben vagy győzünk, vagy bukunk.

Ha összetart e nemzet minden fia, bizonyos lesz a mi győzelmünk és ez a győzelem a népjognak, igaz szabadságnak dicső győzelme lesz. Ha visszavonás dul itt mi magunk között, könnyen elbukhatunk. A bukásunk mindnyájunknak csufos bukása lesz. Nekünk is, de a szociálistáknak is.

Népjogot hirdet, ezt akar kivívni a szociálista tábor és segíti harcában a népjogoknak legkegyetlenebb ellenségét, a császári hatalmat, az abszolutizmust.

Nem lehet ez más: vagy örület vagy cudar gonoszság!

Örület azokról, kik vakon rohannak önvédőik ellen a hatalom szolgálatára Gonoszság azokról, akik ez áruló testvérgyilkos harcot alacsony érdekekkel vezetik s tüzelik nemes küzdelmünknek megbénítására és letörésére.

De győz az igazság. Ha lehet, a szociálistákkal, de ha így nem lehet, még ellenőkre is.

És mennyi gondot adott a toilet. Hogy szerettünk volna mi is szépen öltözködni mint a nemzeti színházi „Gauthier Margit ok! Csakhogy nem feltám a szűk kis gageból. Hányszor vartuk meg éjjel a más napra szükséges köztűmöt. Te hajtottad a gépet Klárikám én pedig kiszabtam a szükséges szövetdarabokat és a szerep ott volt előttünk munka közben is tanultunk. Hányszor talált így a Balaton felől behasadó hajnal! De szép volt!

Igy telt el másfél év! Te ezidő alatt megtaláltad megérdemelt boldogságodat és nyugalmaidat megszeretted egy becsületes komoly lelkű ember és nejevé tett. Kiragadt ebből a mi csillogó cifra de tövisekkel teli világunkból, de én azért még sem tudom örülni e neki vagy sem. Nem tudom megszoktad e új körülményeidet és a házasság egyhanguságából nem e vágyik vissza az a szomjas lelked a dicsőség, a taps után.

És én egyedül maradtam. Óh mintha csak éreztem volna, hogy ha te elhagysz nem lesz erőm föntartani és megvédeni magamat és elsodor az ár engem is mint a többiek legnagyobb részét. Megéreztem ezt abban a pillanatban mikor könnybeborult szemmel néztem a vonat után, a mely elvitt tőlem messze — új körülményeid — új életed felé . . .

Kis idő múlva már meglehetősen hírnevet szereztem magamnak, hiszen bizonyára értesültél is a lapokból — és fényesebb, előnyösebb szerződést kaptam és azontul mindennap újabb és újabb sikereket hozott.

Az alkotmányválság.

Ugy a tegnapi, mint pedig a mai bécsi kihallgatások ugyan látszólag azt engedik következtetni, hogy a király még nem döntött, mi azonban nemcsak azt hisszük, hanem némi határozottsággal is merjük állítani, hogy a döntés már rég megtörtént, Mikor gróf Csáky a király előtt megjelent és a helyzetre vonatkozó nézeteit adta elő a felségnek, már akkor határozott a király és pedig akként, hogy továbbra is megtartja az ügyvezetőket.

A Fejérváry-kabinet lemondása már szeptember 12-én megtörtént, azóta pedig a koalíció öt vezérének és Csáky grófnak kívül senki sem jelent meg a király előtt. A koalícióval a további tárgyalások az emlékeztető öt perces audiencia folytán egyelőre tehát ki vannak zárva, Csáky Albu kihallgatása pedig tudvalevőleg tisztán informatív jellegű volt. Abból tehát, hogy Fejérváry és két ügyvezető társa jelent meg a király előtt, egész biztosra lehet venni, hogy a felségnek a Fejérváry-kabinet reaktiválására illetve kibővítésére vonatkozó döntése végleges és a mostani kihallgatások tisztán részletek megbeszélését célozzák.

Más kérdés azután, hogy vajjon a király milyen terjedelemben járult a Fejérváry-kabinet programjához. Beavatott források szerint Kristóffy visszavonta az általános titkos választói jogból az általános és a titkos jellegűt, úgy hogy csupán a választói jog szélesebb rétegű kiterjesztése maradt meg a kormány programjában. A lealkudott programponthoz helyet azonban a hitbizományok eltörlésére adott a felség előzetes engedelmet, hogy a szociáldemokraták kárptólást nyerhessenek. Ha ez igaz, úgy beláthatatlan eseményekre van kilátás, mert azt bizonyára a hitbizományok jogos tulajdonosai nem fogják szó nélkül hagyni, hogy szerzett jogaiktól a kormány, csupán azért, hogy kudarcát leplezhesse, megfossza.

A vezérlő-bizottság.

A szövetségelt ellenzék vezérlő-bizott-

Itt ösmerkedtem meg egy emberrel, a kinek tisztességes, minden tolazkodástól mentnek látszó közeledése valóságga meghatott. Az első sorban ült mindig és ha színpadon voltam örökké csak engem nézett. Eleinte idegesített, zavarba hozott ez az állandó fittszirozás és idegenkedve néztem rá, de ő oly komolyan viszonozta tekintetemet, a mely gondolkozóba ejtet. Tudja isten nem volt a szemében az a bizalmas mosoly mint a többi férfiakéban, a kire véletlenül rápillantunk.

Jó barátok lettünk. Értett hozzá, hogyan kell a szívhez férközni. Jó volt hozzám, fanított, bátorított s vigyázott rem. Valósággal a te szerepedet vette át. Minden szabadidejét nékem szentelte, én pedig már játsszani sem tudtam, ha nem ült a szokott helyén. De ha ott volt és majd mindig ott volt boldog voltam. A szemünk egybe kapcsolódott és én napról-napra jobban éreztem mint veszi el ez a hipnotizáló tekintet minden időmet. Az idő pedig telt és már nem volt messze virágvasárnap és nékem el kellett mennem újabb állomáshelyemre.

A jutalomjátékomon rengeteg taps és virágot kaptam. Kábultam a dicsőségtől mentünk haza. Engedelmet kért, hogy bejöhessen elbucszni. A szobám tele volt nehéz bódító rózsá illattal. Mellém ült. Csókolni kezdett erősen, szenvedélyesen. Csak úgy remegett az izgalomtól és nékem nem volt erőm elküldeni. Megrészegette a testéből kiradó szenvedély. A mámor — — — a vér — — — a hőség fejembe szállt — — — eszemet vette — — — és — — — és — — —

sága tegnap délután 5 órakor értekezletet tartott. Ezen az értekezleten foglalkozik az október 10-iki ülésen a szövetség pártok részéről követendő magatartással, különösen pedig a Fejérváry-kabinet reaktiválása esetében szükségesé váló intézkedésekkel.

A horvát képviselők mozgalma.

A horvát-szlavonországi és a dalmáciai képviselők Fiumében tegnap délután öt órakor folytatták a magyar válsággal kapcsolatos együttes tanácskozásukat. Az éjjel tizenegy óráig tartó értekezleten hosszúságos vita után megegyezésre jutottak és elfogadtak egy határozati javaslatot, amelyben kiemelik, hogy a magyar és a horvát nemzet történelmi hitvallása és kölcsönös érdeke ezt a két nemzetet közös működésre utalják. Ezért rokonszenven üdvözlők a magyar államnak a teljes függetlenségre irányuló küzdelmét és a horvát nemzet kötelességének tekintik, hogy együttesen harcoljon a magyar nemzettel minden állami jog eléréseért és a szabadság kivívásáért, amelyek mind a két nemzet javára szolgálnak és ezzel állandó alapot teremtenek a két nemzet együttes működésére. A határozati javaslat felsorolja a horvátok követelését és meghagyja az értekezletnek, hogy válasszon képviselőkből álló öttagú bizottságot, amely tárgyalást kezdjen a magyar nemzet képviselőivel a teljes megegyezés elérése céljából. E bizottság tagjai lettek: Csingria Peró, Trumbics Antal, Milics Bitkó, Zagorac István és Harambasics Ágost. A bizottságban három dalmát és két horvát képviselő van. A határozati javaslatot, amely husz pontból áll, az összes szavazatokkal négy ellenében fogadták el.

Fejérváry újabb kihallgatása.

Fejérváry Géza miniszterelnököt a király tegnap délután fél 1 órakor újból kihallgatáson fogadta. A királynak Fejérváry programja ellen úgy látszik még mindig nagy aggodalmi vannak, melyeket még el kell oszlatni. A program igen nagyszabású és a közvéleményt nagyon meg fogja lepni, annál is inkább, mert a program részleteit

eddig nem ismerték. Magában foglalja ugyanis a hitbizományokra és a földterhelmentesítésre vonatkozó reformokat, melyekről eddig alig volt szó. Erthető, hogy mindezt nagyon alaposan kellett megbeszélni és minden oldalról megvilágítani, mert báró Fejérváry Géza nem léphet dilettáns módon, hanem csak teljesen érett programmal a nemzet elé, ami annál inkább indokolt, mert kétségtelen, hogy programját minden oldalról a legelősebb bírálat tárgyává fogják tenni. Döntés azonban ezen újabb kihallgatáson sem történt, bár Fejérváry minden áron iparkodott a királyt rábeszélni, hogy adja beleegyezését Kristóffy javaslatához.

A Fejérváry-kormány rekonsztrukciója

Rendesen jól informált forrásból értesülünk, hogy arra az esetre, ha a Fejérváry-kormányt reaktiválnák, bizonyos változások is történnek a kabinetben. Így György Endre a jelenlegi földmivelésügyi miniszter a reaktivált kormányban nem vállalt tárcát és így aztán öt más személyiséggel kell majd pótolni. Betöltésre kerül a pénzügyi tárca is, a melynek minisztere eddig Fejérváry Géza báró volt. A király személye körüli minisztérium vezetését azonban Fejérváry Géza báró továbbra is föntartja magának.

A képviselőház 10-iki ülése.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke és Tóth János, a képviselőház háznagya ma véglegesen intézkedtek, hogy a képviselőháznak e hó 10-én tartandó ülése alkalmával egy a képviselők, valamint a nagyközönség mindössze 600 jegyet kaphasson. A 600 jegynek fele állóhely, fele ülőhely. Előjegyezni csak 8-án lehet és az előjegyzések alapján a jegyek kiosztása 9-én kezdődik.

Olvasóinkhoz.

A nagy nemzeti küzdelmekben lapunk mindig ott állt és ott áll a törhetetlenül harcolók sorában azok ellen, akik a hamis liberálisizmus durva hatalmából erőszakos fey-

vert igyekeznek kovácsolni a nemzeti akarat megbénítására, elnyomására. Hatalmas feyver lesz a jövőben is kezünkben a kicsi acéltól, amíg a közjó és nemzeti akarat eszméinek megvalósításáért küzdünk. A szellemi harcosok sorában csak a közkatona szerepét vállaltuk magunkra és helyünket készséggel, odaadással, változatlan ragaszkodással álltuk meg eddig s álljuk a jövőben is.

Azzal a vággyal, azzal a törekvéssel vagyunk eltelve, hogy lapunk, szelleme keresi, kutatja a köz eszméinek, céljainak, vágyainak, törekvéseinek csirait ott, hol ezek az élet zürzavarából, ebből az örökké mozgó, örökké forrongó talajból kiverik fejüket. Aztán fejleszt, buzdít vagy tapos; serkent, ösztökél vagy puskol; lángot gyújt a szikrából, ahol fényre, termékenyítő világosságra lesz szükség és hallatni fogja szenvedélyes szavát, hol a sötétség, a maradiság igyekszik rejtezkedő ösvényt, szövevényes utvesztőket vájni.

Egyet határozottan ígértünk, hogy a vidéki sajtónak undok fekélye: a személyes hajsza, a gyűlölködés, a rosszakarat távol fog tőlünk állani mindenkor. Hogy ezen ígértünket becsülettelt megtartottuk-e, ebben a nagyközönség a mi bíránk.

Fáradhatatlan örei leszünk továbbra is aközérdeknek. Öszinték, nyitlak, szókimondók, de mindig lelkiismeretesek. Csüggedést még az erőszakkal szemben sem fogunk érezni soha.

Október elsején új előfizetést nyitott lapunk.

A „DEBRECEN”

politikai napilap

előfizetési ára:

Helyben:

Egész évre 12 kor. — fill.
Fél évre 6 kor. — fill.
Negyed évre 3 kor. — fill.
Egy óra 1 kor. — fill.
Egyes szám — kor. 4 fill.

Vidéken:

Egész évre 18 kor. — fill.
Fél évre 9 kor. — fill.
Negyed évre 4 kor. 50 fill.

A „DEBRECEN”

politikai napilap

szerk. és kiadóhivatala.

SZINHAZ.

Ma csütörtökön, A bérletben, Markovics Margit felléptével:

Váljunk el.

Vigjáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Des Prunneles, gazdag birtokos Zilahy Gyula
Cyprienne, neje — — — Markovics M.
Ademár, erdőmester — — — Kondor E.
Clavignac, Des Prunneles barátja Krásznay E.
Bafordin volt adófelügyelő — — — Sarkadi V.
Brionené, fiatal özvegy — — — Arday Ida
Valfontainené — — — Körösmeszey
Lusignan kisasszony, vőleány Sz. Gárdonyi
Valentin, komornyik — — — Juhay József.

Váljunk el. Ma este kerül színre ez a kitűnő Sardou-darab, amelynek előadása előző éjszaka óta tekintélyes közönséget vonzott. Des prunneles szerepében Zilahy fogja ragyogtatni fényes tehetségét.

másnap arra ébredtem fel, hogy a kedvesem nagyok.

Ennek ma három éve és a három év minden óráját nehéz, testet és lelket fárasztó küzdelemben töltöttem el. Oh mily lázasan tanultam. Nagy nevet akartam szerezni, hogy a családjának kevesebb kifogása lehessen ellenem, mert ösmertem a színésznők iránti előítéletet az ugynevezett „gentry” körökben. És néki szenteltem minden szebb, minden memesebb érzésem és gondolatomat, mert hittem, természetesnek találtam, hogy nőül fog venni. Mámoros percekben oly szépen tudott beszélni a jövőről — ami közös jövőnkéről. És ezt oly ragyogó szépnek festette le, hogy még a gondolata is gyönyörteljes volt.

Boldogan birtam és nem adtam össze a tovaszálló éveket, míg aztán el nem jött a felébredés — a mindent összetörő, mindent megsemmisítő, keserű ébredés.

Megírta, hogy ne nehezelték reá, legyen erős, de neki meg kell nősiülnie és gazdagon. A családi előítélet sarkányai elzárják a hozzám vezető utat. Ő azért mindig szeretettel fog reám gondolni. Én pedig találgatok kártyáimat annyira szeretettel pályámban sít. sít. Szóval egyikét írta, azoknak a banális, sablonos leveleknek, amelyeket már oly sokat megírtak és megfogtak írni kedvesüket megunt férfiak.

Arja kért, hogy legyen erős! Az első órában tényleg erős voltam. Váratlanul ért a csepás, elkábított és nem tudtam gondolkodni, de később csak annál iszonyatosabb erővel szakadt reám boldogtalanságom tu-

data. Beteg lettem és a tifusz aztán olyan rombolást vitt véghez külsőmon, hogy még ha volna is elég energiám, visszatérni elhagyott pályámba és szerepkörömhöz még akkor sem tudnék, mert lehet e „Fedórákat” és „Cordéliákat” személyesíteni ilyen romlakkal, mint az enyém lett? Vagy komikának menjek és kacagtassam az embereket meghasadó szívvél?

Ha látnál, meg nem ösmernél. Emlékszel a szép tömör ruganyos hajamra. Az iskolában mindig „Csillag Annának” hivatok. Nincs már. Elvitte a kór! Hát a szememre? Mindig azt mondtad, hogy szerető szemeim vannak és hogy visszatükröződik bennük minden indulat. Ma már csak valami végtelen üres, merev kifejezés van bennük mint az örültekében. Talán az is vagyok már. Tegnap eltörtöm a tükrömet.

De azért még így nyomorultan is fáj itt hagyni az életet. Ugy szerettem élni. Annyi élet és boldogság vágy volt bennem. Vége! Vége!

Nem tudok, nem bírok, nem akarok élni. Igen ez a helyes kifejezés. Nem akarok élni! Megszakadt valami ebben a csacsi rajongó szívemben. Elszakadt minden fonál, amely az élethez fűzött.

Csókolom a szemeidet Kláram. Áldjon meg az, aki engem elhagyott. Te tudom hozni fogsz nékem virágot. Sokat hozzá! Sárga és vörös rózsákat — nagyon sokat.

Emlékezel a kedves nótánkra?

Én is rózsá, szép piros rózsá voltam.

Jaj istenem de hiába nyitlak és

Blaháné fogadtatása. A nemzet esalogánya szombat délelben érkezik Debrecenbe. Vele jönnek gr. Festetics, a vidéki színészet felügyelője, Mészáros Kálmán irodaigazgató. A vasutnál Oláh Károly tanácsnok, Zilahy Gyula színigazgató és Komlóssy Arthur fogadják a vendégeket.

H I R E K.

Zarándoklás Budspeszen.

Debreceni koszoruk a vértanuk sirján.

Debrecen város hazafias polgársága méltó kép rójjá le kegyeletét a vértanuk, emléke iránt október 6-án két hatalmas koszorut visz fel díszes küldöttség a fővárosba, hogy gróf Batthyány Lajos és Kossuth Lajos sirjára elhelyezze. A zarándokut a polgárságból alakult bizottság rendezi, amely szerdán este megállapította a zarándokut részleteit is.

Eddig is számosan jelentkeztek már a zarándoklatban való részvételre. Jelentkezni lehet a Debrecen szerkesztőségében Csapó utca 10. sz. alatt, sőt indulás előtt is, október 6-án reggel 9 óráig pályaudvaron.

Két hatalmas babérszorosut helyez az első magyar alkotmányos kormányelnök és a független Magyarország áldott emlékü kormányzójának sirjaira a debreceni küldöttség.

Kívánatos, hogy a küldöttség mentől nagyobb számu legyen és ezért felhívja a bizottság a polgárságot, hogy mindazok, akik tehetik, vegyenek részt a kegyeletes zarándoklásban.

Dr. Varga Lajos lapunk főszerkesztője nyitotta meg az értekezletet és rámutatott arra, hogy a fővárosi hazafias polgárok tervezett fáklyás menetét betiltották, a polgárság erre elhatározta, hogy a fáklyásmenet helyett október 6-án felkeresi Kossuthnak és Batthyányinak sirját és azokra koszorut helyez. Majd rátér Varga dr. arra, hogy Debrecen polgársága is képviseltesse magát a zarándoklásban, ezzel is dokumentálván, hogy a főváros mellé áll az alkotmány védelmében.

Az értekezlet többek felszólalása után elhatározta, hogy holnap pénteken, október 6-án a fővárosba küldöttséget meneszt, melyre jelentkezni lehet a mai nap folyamán holnap reggel 8 óráig kizárólag a „Debrecen” szerkesztőségében.

A zarándoklók pénteken reggel indulnak el a fővárosba, hol csatlakoznak a budapesti zarándoklókhoz. A zarándoklók a város színét viselő jelvényt kapnak, — melyet Bosznay István ingyen készít.

Az értekezlet felkérte Békásy Jenő szerkesztőt, hogy már ma utazzon föl a fővárosba, jelentse be a rendező bizottságnál a debreceni küldöttség érkezését, gondoskodik a küldöttség fogadtatásáról, a koszoruk elhelyezéséről és a fővárosban tartózkodó debreceniek csatlakozásáról.

A debreceniek küldöttsége úgy a Kossuth, mint a Batthyányi sirjára hatalmas koszorut helyez. A koszorukon a város és Magyarország színeivel gyászfállyal borított szalagok lesznek. E célra az értekezleten 158 korona gyűlt össze és még ma is lehet adakozni, ugyancsak a Debrecen szerkesztőségében.

A koszorukra adott összeg főlöszegéből két akadémiai hallgatót és két iparos segédet visz magával a zarándokló csapat, azonban mindeidőig felesleg nem mutatkozott.

Az értekezlet végén Nagy Lajos bejelentette, hogy a vasuti munkások közül többen csatlakoznak a zarándokláshoz, amint éljenzéssel vettek tudomásul.

Eddig a következő adományok érkeztek a Debrecen szerkesztőségébe:

Szabó Kálmán 20 korona, Dr. Magoss György 5 kor. dr. Fejér Ferenc 5 kor. Bosznay István 20 korona, Erber Ernő 20 kor. Korváth János 10 kor. dr. Körössi Kálmán 5 kor. Schweiger Sándor 5 kor. Kaszanyitszky Andor 20 kor. Szabó Sándor 20 k. Dézsy Lajos 10 kor. Balog Ferenc 5 kor. id. Kertész István 3 kor. dr. Varga Lajos 5 kor. Györffy Aladár 5 kor. Békásy Jenő 3 kor. Autidol labororium 2 kor. dr. Ujlaky Hugó 2 kor. dr. Szántó Sámuel 2 kor. Fried Emil 2 kor. dr. Szikszai Szabó László 10 kor. Debreceni Első Takarékpénztár 10 kor. Közgazdasági Bank 5 kor. Alföldi Takarékpénztár 5 kor. Takaréék és Hitelintézet 5 k. Zöld János 5 kor.

Debrecen város tanácsa a koszorukra 50 koronát adományozott, továbbá három hajdut bocsájt a küldöttség rendelkezésére, kiknek költségeit ugyancsak a város viseli.

— **Tanács ülés** volt ma délelőtt a városházán Vecsey Imre főjegyző elnökleite alatt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Nem lesz házi lövöld.** A 2. számú honvédszázados parancsnoksága átiratban értesítette a városi tanácsot, hogy a honvédelmi miniszter közbelépése folytán ez idén nem állít fel házi lövöldöt, s így a város által felajánlott telket nem veszi igénybe.

— **Az árvák felruházása.** A ref. egyháznál az árvák téli ruhájának kiosztása pénteken kezdődik az egyházi hivatalban.

— **Tisztviselő választás.** Az ipartes tüleli betegsegélyző pénztár igazgatósága a számfejtői állásra D Nagy Lajos iparost választotta meg. Az állás javadalmazása évi 1600 korona.

— **Feltámad a hurkos világ.** A vakmerő hurkosok életjelt adtak magukról és Végh Gyula főkapitányhoz levelet intéztek, amelyben bejelentették, hogy már szervezkedtek a téli utonállásokra és fosztogatásokra. A durva hangu levélben, amely alá „Herkules” név van írva, azzal fenyegetőznek, hogy elbánnak ők a vacakékkal, még ha revolverrel fegyverezték is föl őket. Lehet, hogy a levél éretlen tréfa, de a vakmerő hurkosoktól kitélik, hogy komolyan veszik a fenyegetést. Mindenesetre nem árt az éberség, különösen a külvárosokban, ahol nap-nap után követnek el betöréseket és lopásokat.

— **Népgyűlés Hajduböszörményben.** E hó 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor a hajduböszörményi 48-as pártkörben népgyűlés lesz Kálmán Lajos elnökleite alatt, melyen a mostani politikai helyzettel foglalkoznak.

— **Temetés.** Ma délelőtt temették nagy részvét mellett Orosz Endre vármegyei árvaszerzői ülnök korán elhunyt, 14 éves leánykáját. A koporsót a gyászháztól a vasuti állomásra szállították és Hajdudorogra vitték, ahol a családi sírban fogják eltemetni.

— **Szekerut a Halápon.** A halápi lakosok iskolába járó gyermekeikre való tekintettel új szekerut kérnek a városi tanácsotól, mely a vasut mentén a tanyai iskoláig vezessen. E kérelmüket avval támogatják, hogy télvíz idején a gyermekek nem tudnak eljutni az iskolába. A tanács az ügyet áttette a jog és pénzügyi bizottsághoz.

— **Hastifusz.** Az őszi időjárás dacára a hastifusz még nem szűnt meg, ma is jelentettek be újabb esetet.

— **Elhalasztott fáklyásmenet.** A debreceni függetlenségi és 48-as párt vezérei tiszteletére tervezett fáklyásmenetet az ifjuság október 10-én este tartja meg.

— **Elhanyagolt menhely.** A főkapitány előterjesztést tett a tanácsnak, hogy az Árpád téri hajléktalanok menhelyében fekvő helyül szolgáló szalmazsákokat, deszka pricskekkel cseréljék ki. E javaslatát a főkapitány avval indokolja, hogy a szalmazsákok tele vannak férgekkel, úgy, hogy az már hasznavehetetlen. A mai tanács ülésén a főkapitány ezen javaslatát elvetették, mert embertelenségnek tartják a szegény hajléktalanokat avval megkínózni, hogy pricsrefekessék, hanem szigorúan felhívják a főkapitányt, hogy a tisztaságra és rendre nagyobb gondot fordítson és a hasznavehetetlen szalmazsákok kieserülésére tegyen előterjesztést.

— **Új kétemeletes bérpalota Debrecenben.** Debrecen legszebb utcája a forgalmas Piac utca újabb két emeletes palotával lesz gazdagabb. — Muraközy László gyógyszerész kérvény adott be a városi tanácshoz, a melyben kétemeletes díszes bérpalota építésre kért engedélyt. Az új palota a mostani Muraközy féle gyógyszerészter helyén épül fel.

— **Megbokrosodott huszárlovak.** Ma délelőtt 9—10 óra közt nagy riadalmat keltett a Csapó-utcán a 7. huszárezred, kocsis elő fogott, két lovának a megbokrosodása. A kocsin a huszárezred egyik őrmestere és közlegénye ültek. A zenede előtt elszakadt a gyeplő. A lovak előtt kerékpáros karikázott el, amitől megbokrosodtak a lovak és elszakították a gyeplőt örült vágatásban rohantak fel a gyalogjáróra. Szerencsére az egyik ló a Törő-féle vendéglő előtt elbukott, mire a másik is megállt. — Ezalatt a huszárok leugráltak a kocsiról és megfékeztek a lovakat. Az eset nagy riadalmat keltett a vásáros nép között. Ezért szerencse, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt.

— **Magyar Vértanúk Könyve.** A közeledő október 6-ára szomorú aktualitása könyv jelent meg Vass József kiadásában. Az 1818—49-iki szabadságharc miatt kivégzett, legyilkolt, börtönben elhalt és egyébként elpusztult, hosszabb börtönre elítélt bázafak és honleányok kús történetét írta meg beható forrástanulmány alapján Kaciny Géza, szabadságharcunk régi buvára s könyvéi tizenkét pompás színnyomattal s körülbelül hatvan feketenyomattal, egész oldalas képpel, faksimilével és érdekes okmány-malatt ékesíté. Könyvében körülbelül 125—130 kivégzésről számol be részletesen, oly vértanukról, kiknek eddig nerét sem ismertük, s kiket 5 fedezett fel porlepte iratokból és halálos ítéletekből. Számos kérdést tisztáz e művében a vértanukra vonatkozólag, hiven adja elő az aradiak kivégeztetését, ez aktus teljes brutalitásában, faksimilében közölve a hóhérrak adott bizonyítványt Damjanics megöléséről, melynél a hóhér, Tichy őrnagy bizonyítványa szerint, „a megkivántató jártasságot és ügyességet tanusította”. Az erdélyi vérengzésekről, melyeknek csak Alsó-Fejérmegyében több mint 5000 ártatlan áldozata esett, br. Kemény István főispán Fekete könyve alapján számol be, mely mű ma a legnagyobb könyvészeti ritkaság, a bácskai gyilkolások ötezer áldozatáról is körülmenyesen emlékezik meg, de legrejtettebben az egyes kivégzéseket s azok okait tárgyalja.

Támogatják az élénk tollal megírt szöveget a pompás illusztrációk, melyek egy részét Kovács Ernő honvédőrnagy, aradi vőfolyóy festett, más részük mint pl. az olmuői magyar foglyok arcképe három lapon, Berzsenyi Lénárd ezredes festményei alapján készült, mások ismét egyidejű képek há másolatai. Három képgyűjteményt látunk teljesen ez albumban: egyik a 144 olmuői arckép, a másik gr. Teleki Blanka albuma egész teljességében, tíz évi kufsteini fogásza alatt készített összes rajzaival, a harmadik There-

sienstadt rab-élete tizenhét képben, egyik érdekesebb gyűjtemény a másiknál. A színes illusztrációk Csány László s Jeszenák felakasztását, a 13 aradi vértanú kivégzését Rázga Pál pozsonyi ev. lelkész utolsó útját, az aradi kazamatákat, Maderspachné megkorbácsolatását, a pozsonyi kis diákok megvesszőztetését, Gasparics Kilit megölését, a hóhér eszközeinek színes rajzait stb. ábrázolják és mindenik ilyen kép fedő borítéklappal van ellátva. Az összes képek gróf Kreith Béla ismert szabadságharcú muzeumának másolatai, a művet szerző az ő gyermekkori barátjának gróf Kreith Bélának is ajánlotta. E nagy mű méltó emléke hazánk dicső vértanúinak s az irántuk érzett hazafias kegyelet ébrentartására legalkalmasabb olvasmány. Az egész vászonba kötött, nagy negyedív alakú album ára 6.80 korona. Minden könyvesboltban kapható!

Életmentés Antidollal. Ma délelőtt egy fiatal, csinos francia leány akart megválni az élettől, nagyon valószínű, hogy szerelmi bánata miatt. A sors azonban másként akarta, s az ijedségen, mely alapos orcsavaráson kivülegyéb baj nem esett. Toiset Marianna 19 éves orleani születésű, jelenleg állás nélküli nevelőnő ma délelőtt halálra szánta magát. A közeli Nagyváradról érkezett meg a reggeli vonattal. Egyideig a pályaudvar körül sétálgatott, aztán bejött a városba. Egyik piaci gyógyszerertárhoz ment be, ahol a segédől tört magyarsággal, oldott arzenikumot kért. A gyógyszerész nem akarta neki orvosi rendellet nélkül a mérget kiszolgáltatni, de a leány addig könyörgött, míg a gyógyszerész leveit a polcra egy üveg Antidot és a céduláját átragasztotta „mérget” felírású cédulával és átadta a leánynak. A szép Marianna ekkor felült a helyi vasútra és kikocsizott a nagyerdőre. Ott leült egy padra és az egész üveg Antidot egy hajtasra kiitta. A hatás nemsokára bekövetkezett. A leány, aki halálra szánta magát rosszul lett és elmulta náthája és a fejfájása. Egy rendőr aki állapotaiban feltalálta beszéltette a kórházba. Ott mikor magához jött kijelentette, hogy nem akar többé meghalni.

Sok a kéregető. Az utóbbi hónapokban Debrecenben nagyon elszaporodott a kéregetők minden fajta, dacára annak, hogy városi szabályrendelet tiltja az utcán, vagy házról-házra való koldulást. Van Debrecenben szegényház, van alalmazna váltság, tehát senki sem kap koldulási engedélyt. A tanács felhívja a főkapitányt ezen állapotokra és követeli, hogy mindent kövessen el a koldusok elhárapózása ellen.

Halálos beteg. Az éjjel telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy az Árpád-terem halálos beteg fekszik. A rendőrök hordággal mentek ki és behozták a üzpontra a halálos beteget, akiről kiderült, hogy nem is beteg, csak részeg, mert úgy bedurrantott, hogy a nevét se tudta. Reggel kijózanodott a halálos beteg és elmondta, hogy Szabó Sándor a neve.

Hát a foglalkozása? — kérde tőle ifjú Orosz László rendőrfogalmazó.

— Szegény, riszeges ember vagyok kirem — nyöszörögte a magyar.

— Elitélem 10 koronára — mondja a hallgatóság hahotája közt a fogalmazó.

— De nincs ám kirem — feleli svanyu ábrázattal a magyar. Inkább lepihenem.

— Olyan nagy berugas után rá is fér a pihenés — hangzott a bölcs vélemény és Szabó Sándor a halálos beteg megindult, hogy megkezdje a jól megérdemelt pihenését.

Feloldott ebzárlat. Vámospéresen a 40 napos ebzárlatot az állatorvos, miután a veszélyesség megszűnt, feloldotta.

Kiránduló. Pintye Gábor 24 éves hajduszóbozlói legény Amerikába vándorol. Az utlevelét már kiállították a vármegyeházán. A legközelebbi hajóval indul.

Dienes napi vásár Debrecenben. Az őszi nagyvásár október 9-én kezdődik és 17 ig tart a következő sorrendben: október 9, 10. és 11-én gyapju, szőr és iparickek, gabona és termény, 12. és 13-án juh, 14. és 15-én sertés, 15. és 16-án ló, 16 és 17-én a baromvásár.

Rablótámadás. Hajduböszörményből írják, hogy egy Szabó Gábor nevű foglalkozás nélküli egyén Berger Hermanné Kupferstein Záli újvárosi utcái fizetőben késsel támadt Berger Hermannéra s pénzt követelt. Bergerné segyélyért kiáltott, mire a támadó megfűtött, azt kiáltva vissza: „Ne féli, kipótolom még ezt rajtad”. A rendőrség ma bekísérte a debreceni ügyészséghez.

Farkas Jánost állásából elbocsátották. A képviselőház november 18-iki és december 13-iki eseményeiben nagy szerepe volt Farkas János terebintoznak, aki a darabontokat vezényelte. A januáriusi választások után a képviselőház új elnöke fegyelmi vizsgálatot indított Farkas János ellen adósságesinálás s a képviselőházi szolgák felfogadásával való visszaélések miatt. Eközben Farkas a pénzügyminisztériumhoz folyamodott irodatiszti állásért. Lukács László pénzügyminiszter ki is nevezte Farkast a kért állásra, ez azonban nem akadályozta meg a képviselőház fegyelmi bizottságát abban, hogy Farkas ellen ne folytassa a már megkezdett fegyelmi vizsgálatot, — melynek az lett a vége, hogy Farkast hivatali állásának elvesztésére ítélték. Farkas a lesújtó ítélet ellen kegyelmi kérvénnyel fordult a királyhoz, aminek azonban nem lett meg a kellő eredménye, mert Farkast ott is elutasították kérelmével. Ezt néhány héttel ezelőtt közölték Farkassal, aki eközben már elfoglalta állását a pénzügyminisztériumban. A pénzügyminisztérium jelenlegi vezetője a király elutasító határozata alapján, hivatkozva a képviselőház fegyelmi bizottságának ítéletére, Farkas János pénzügyminiszteri hivataliszi kinevezését visszavonta. A miniszter tegnap közölte ezt az elhatározást a képviselő elnöki hivatalával.

Megtámadta a rendőrt. Kovács Sándor napszámot a Czilli féle pálinkás boltból kiutasította a tulajdonos, mert tökrészeg volt. De a bobizsított alak háromszor is vissza támolgott, úgy, hogy a rendőrnek kellett közbelépni. A részeg ember neki támadt a rendőrnek is és leakarta huzni róla a gunyát, majd dühöngeni kezdett. Két rendőr is alig tudta megfékezni.

Gőzfürdő jegyeket oszt ki a tanács az erős szolgálatra beosztott hajduknak és rendőröknek. Hogy azonban visszaélések elő ne fordulhassanak, a gőzfürdőjegyeket csakis orvosi rendelésre adja ki a házi pénztár.

Talált pénztárcát. Találtatott pénztárcát bizonyos összegű pénzzel; igazolt tulajdonosa átveheti a II. kerületi rkapitányságnál.

Lopás a vasuton. A váncspéresi vasuti állomáson Farkas István debreceni és Horváth Lajos váncspéresi munkások 25 eszalantzákot loptak el. A nyomozás során 24 darabot Farkas István gúti erdei lakásán megtaláltak a esendőrök. A tolvajokat a bíróságnál feljelentették.

Szülőlopás. Ismert tolvajné már Anicsák Józsefné 6 gyermekek családjára. A gyermekei számára szokott többnyire lopni. Ma Hamza Jánostól lopott 13 kiló szőlőt, de rajtavesztett. Feljelentették.

Talált aranygyűrű. Találtatott egy aranygyűrű; igazolt tulajdonosa átveheti a II. kerületi rkapitányságnál.

Köszönetnyilvánítás. A „Korona Takarékos Hitelszövetkezet” igazgatósága a népkönyh céljaira 10 koronát adományozott, melyért amidőn köszönetet nyilvánított, jelzem, hogy ez összeget rendeltetésére fogom fordítani. — Oláh Károly tanácsonk.

Állásnélküliek, vagyolyanok, akik jó meliékjövdelemre akarnak szert tenni jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalában délelőtt 11—12 óra között.

Ismét érdekes felfedezés, hogy a legjobb és a legfőbbmesezőbb hangu zongorák, pianók, cimbalmok és legjobb mester-hegedők, ugyszintén harmonikumok és mindenféle hangszerek, a jó hírnévnek örvendő Komáromi M. műhangszere készítő-cégnél szerezhetők be legjutányosabban. József-kir.-herceg-utca 2. szám Bika-szálloda mellett. A t. zenekedvelő közönség szíves figyelmét felhívjuk, hogy a fentnevezett cég raktárát csak megtekinteni sziveskedjék, mer. itt mindenféle hangszerekből nagy a választék és részletfizetésre is kapható. Szakszerű műhely, mely élen egy derék üzemvezető van, ki már mint mester, éremmel és oklevéllel van kiáltatva és már az 1896. országos kiállításon egy hírneves cégnek az ő általa készített hangszere lett kiállítva, egyszersmind Komáromi-cég kitűnő zongora-hangoló. Hangolást vidéken is elfogad.

TÁVIRATOK.

Fejérványék maradnak.

Budapest, október 5. Megbízható forrásból vett értesülés szerint az uralkodó már döntött, még pedig a darabont-kormány javára, akik megmaradnak hivatalaikban. Ezt azonban csak a képviselőház elnapolása után fogják nyilvánosságra hozni.

Csapda a többségnek.

Budapest, október 5. Furfangos módon akarja kijátszani a szövetkezett pártokat a darabont-kormány. Az ellenzéki vezéreket újabb tárgyalásokkal akarja kecségtetni, még pedig olyképpen, hogy a szövetkezett pártok terjesszék elő határozott követeléseiket, de a döntésig menjenek bele a képviselőház bizonytalan időre való elnapolásába. Ha ebbe a szövetkezett pártok belemennek, akkor elnapolnak bizonytalan időre a képviselőházat, a tárgyalások azonban elmaradnának és a darabontok megkezdénék az erőszakos eszközök alkalmazását. Az újabb komédia azonban alig fog sikerülni, mert a vezérek a történetek után nem tárgyalhatnak többé az uralkodóval sem mindaddig, a nig hűtlen tanácsosok környezik.

Az aradi gyásznapi.

Arad, október 5. A helynap gyász ünnepélyre az ország minden részéből temérdek küldöttség érkezett már a mai vonatokkal. Minden érkező vonattal jönnek a zarándokok koszorúikkal. Az előjelekből ítélve az idej gyász-ünnep felül fogja mulni az összes eddigieket. Bácsból, Romániából, Amerikából is érkeztek koszorúk. A vértanúk kivégeztetési helyét a koszorúk és virágok valósággal elborították. A közeli falvakból zászlók alatt, gyalog zarándokol a nép.

Minden eshetőségre készen.

Budapest, október 5. A vezérlőbizottság október 9-én este 7 órakor ülést tart. Ezen az ülésen fognak határozatot hozni az esetleg várható megfélepeésekre. A vezérlőbizottság azon tanácskozásairól, amelyek az október 10-én tartandó képviselőházi ülésre vonatkoznak, nem adnak ki tudósítást a lapoknak. A végleges megállapodás különben minden várható eshetőségre vonatkozólag megtörtént már.

BEGÉNY-OSZARNOK.**Apáca és kegyencső.**

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 109

— Valóban már nincs mitől félni, — bizonyítja Hohenau. — Itt örök vendégszerető házból vannak, s nyugodtan bevárhatják, míg veszély nélkül távozhatnak.

A fiatal ember védecséit felvezette a lépcsőn, s az előterem ajtaján kopogtatott.

A velencei nő szobalánya ajtót nyitott.

— Vendégeket kaptunk, Lisette, — autógó Hohenau, — egy vak aggastyán és leánya, vannak itt, kiket a csövesek üldöz. Vezesd őket szobámba, s gondoskodjál, hogy valami szükségét ne szenvedjenek. En ma éjjel úgy sem jövök haza, mert a nyugtalanság kerget, s még virradat előtt beszélnem kell Prellerrel. Jó éjt uram! ne aggódjék nővérem! Még egyszer ajánlom vendégeimet Lisette.

Hohenau ur lesietett a lépcsőn, s távozott a házból, hogy a mint mondá, az ügynököt felkeresse.

Lisette az első pillanatra felismerte Rozáliát, de őrizkedett magát elárulni, s kérte a vendégeket, hogy kövesék, s vidáman ugrált felfele a lépcsőn, a második emeletbe.

Itt egy egyszerű csinos szobába vezette be őket, melyben Hohenau ur már pár hó óta lakott.

— Tekintsék magokat itt úgy, mintha otthon volnának, — mondá Lisette, s gyertyákat gyújtott. — Ah, minő derék dolog, itt van még egy egész palack jó bor, mely erőt fog önöknek adni, az ijedség után. Lám még anrak is meg van a maga jó oldala, hogy Hohenau urat egy idő óta folyvást szomszúság győtri.

— Kinek nevét említette kegyed? — kérde megütődve az öreg. — Ki lakik ezen szobában?

— Hohenau ur, azon kedves, szép fiatal ember, ki önöket nekem oly figyelmesen ajánlotta.

— Szegény Rozália, most már értem, hogy mért reszketett kezéd oly nagyon a folyosón, — mondá Bienenfeld.

Az olvasó bizonyosan emlékezni fog Erlenstein azon szemtelen hazugságára, melyhez akkor folyamodott, midőn inspectora tudósította őt arról, hogy fiatalabb leánya Rozália az irgalmasok zárdájába akar belépni.

A bankár akkor azt állította, hogy szerencsétlen szerelmem kényszeríté Rozáliát a látvány felvételére, s hogy azon szerencsétlen szerelem tárgya Hohenau Hermann, Werdenberg elnök unokabécsese és örököse.

Az öreg Bienenfeld ezen hazugságot, mely által a szivtelen férfi a gyanút magáról elhárítani akarta, mint igaz valót fogadta volna fel, de a halvány apáca néma volt mint a sir.

Miután Lisette még egy negyedórát fecsegett, de reá alig hallgattak, távozott, hogy a Signorat felköltse, s vele az érdekes újdonságot tudassa.

— Szegény Rozália, — ismétlé az öreg, a mint egyedül maradtak.

— Ne sajnálj engem drága atyám, mert én boldognak érzem magamat, hogy téged a fenyegető veszélytől megszabadulva látlak.

— Egy kéréssem lenne hozzád gyermekem.

— Neked, hozzám!

— Igen hozzád, az én szegény Rozáliához, mivel még ez éjjel távozni akarok ezen házból.

— Még az éjjel? minő gondolat az atyám?

Hát nem hallod az éktelen lármát az utcán?

— Az utcán megsebesíthetnek, de itt ezen házból régen behagadt sebek törnek fel, kebeledben kedves gyermekem.

Az apáca rémülve és aggodalommal tekintett atyjára.

Talán tudott valamit azon gyalázatos ajánlat felől, melyet neki a házból a kísértő tett.

Ah, hiszen akkor az sem lehet titok, ahogyan látta, hogy azon éjjel megbecstelenítették.

A vak öreg nem láthatta a szegény pirját mely akkor elborította leánya arcát.

— Jer, jer, mondá, menjünk ezen helyről, mely oly szomorú emlékeket kelt fel benned.

— Tévedez atyám, rebegé Rozália.

— Nem nem, kedves gyermekem, én tudom szerencsétlen szenvedélyed, s menjünk innen, ha azt akared, hogy azon férfit, ki életboldogságodat megsemmisítette, megfojtsam.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gazdatársadalom áldozatkészége. Tenyészállatdíjazásokra, és háziipari tanfolyamokra rendszerint a kormány adja a gazdasági egyesületeknek a szükséges összeget. Ez évben több gazdasági egyesület megszakitott minden összeköttetést a földmivelésügyi miniszteriummal s a fentemlített célokra folyósított pénzt visszautasította, ennek dacára azonban a programjába felvett állatkiállításokat, tanfolyamokat valamennyi egyesület megtartja, amihez a szükséges pénzt az illető gazdasági egyesület tehetősebb tagjai adják össze. — Nyitóról jelentik, hogy a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület Galgócon rendezendő téli gazdasági tanfolyamának költségeit gróf Esterházy Mihály és báró Wodianer Albert vállalták magukra.

Osztrák cukor Magyarországon.

Az osztrák cukorfinomítók a napokban megállapodtak egymással arra nézve, hogy a magyar vevőknek az általuk fizetendő 3 és fél frankos surtaxe-ot visszatérítik és október elseje óta már ily alapon kínálják is Magyarországon a cukrot. A magyar cukorgyárosok, hogy az osztrák cukornak illetően alapon való nagyobb mérvű behatolása ellen védekezzenek, Budapesten tegnap azonnali érvénnyel laszállították a cukor árát méter mázsánként 2 és fél koronával, miáltal a magyar gyártmány olcsóbb lett, mint az ausztriai. Így remélhető, hogy az osztrák cukor behozatal végre teljesen meg fog szűnni, amiért kétségkívül érdemes az árleszállítással járó áldozatot hozni, annál is inkább, mert a cukor elcsősága bizonyára a fogyasztás emelkedését fogja maga után vonni.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelm oszarnok jelentése.

1905. okt. 5.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi eredetű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kilgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 139—140 fillérig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 139—140 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 139—140 fillérig. — **II. Magyarországi eredetű:** Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. — **III. Szerbiai:** Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 139—141 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 138—139 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 136—137 fillérig. **IV. Romániai eredetű (Stachl) I** Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. **V. Szerbiai** Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 139—140 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 141—142 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 137—138 fillérig. **A hízott sertés üzletirányzata** élénkebb.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. Ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kél-előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól**bocsátom áruba.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.**jelzalogkölcsonok**

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalmak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadtnak jelzalogul. Levélbelimegkereséseket továbbit. Osteuropäische Presse kiadóhivatal Budapest, Kazinczy-utca 2.

Erzsébet

sorsjegyeknek a november 1-i húzáshoz való eladására

ügynökök

magas jutalék mellett azonnal felvétetnek. Kétheti eredményes működés után fix-fizetést is adunk. — Neumann és Raab bank és váltó üzlete Budapest Andrássy ut. 50

Én

ismerem egy bőrpoló szert, mely különösen mitesszerek, hőségkiütések elmulasztására és kellemes arcszín elérésére alkalmas. Nincs jobb és hathatósabb gyógyszer, mint a

BERGMANN-féle LILJOMTEJSZAPPAN

(védjegy: kőthegymászó)

Bergmann és Társa Teschen

Kapható darabonként 30 filléért: Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárban.

Birtok eladas.

Aki jó, olcsó birtokot Debrecen vidékén Téglás, Dorog és Fehértó között akar venni Gróf **Dégenfeld Imre Bogárháza** nevű birtokából jelentkezők mielőbb **Dobó Sándor** hajduböszörményi tanitónál. A legkisebb parcella 5 hold. **Az eladó terület 1500 hold.** A vételár $\frac{1}{2}$ -a $5\frac{1}{2}\%$ kamat mellett a földön maradhat, csak $\frac{1}{4}$ rész fizetendő vagy más birtokra táblázandó.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szög 5 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 8 fillér.

Levegőtől fertőzésekre pontosan választások, ha a szükséges helyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debreceen“
Telefon száma
412.

Monogramok
hímzése elvállaltatik Veres-utca 15.

Utazók.
fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlatukat „K.R.“ jelige alatt Debr. poste restante.

Mancika
Kedves sorait nagy örön mel olvastam, meg akarom ismerni magát. Legyen holnap esütőtökön délután 1, 5 óra-
kor a Piac- és Hatvan utca sarkán. Ott várom epedve. Fehér zsebkendőt tartson a kezébe.

Vigkegélyü.
bohém gyerek fess mádi ismeretséget keresi. leveleket „körvizi“ jelige alatt a kiadóba kérek.

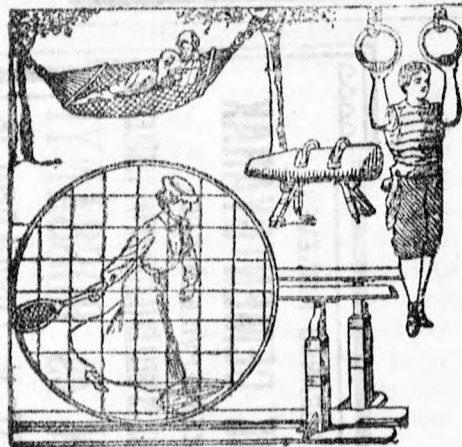
Kiadó
A vámospéresi határban a csere alatt 25 hold lakóház és istállóval ellátott birtok f. 6y október 1-től. Tudakozódni Széchenyi-utca 6 szám alatt.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

Alapított 1878. Telefon 15-86.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaszék, függőágy, kerítőháló, tekejáték, szék, ponyva és fehér kenderkötél legelőcsőhöz megbi-
ható beszerzési írásra.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltos. 12.
(Kézponti városi és építési) a Hajó-utca melletti.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Gyönyörű ujdonságok érkeztek!

- Costume-szövetek
- Női ruhaszövetek
- Bluz-Szövetek
- Ruha-és Bluz-selymek
- Francia-Flanellek
- és
- Barchentekben,

Bosznay J. és Társa
nőidivat áruházában
DEBRECEN, Kossuth-u. 5.

Mintagyjelményeink a n. é. közönség rendelkezésére állanak.

Mintagyjelményeink a n. é. közönség rendelkezésére állanak.

Kérjen prospektust!

Tiphus és hasonló járványok ellen
a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legtekélyesebb, legkifutottabb, a legolcsóbb és a legkisebb vízszűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Amerika, Angol, Belgium és Németországtól an több százezer van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen felfűthető.

Egy darab ára **K 22 50.**
Kapható:

AUERIGNAC-nál
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11. sz.
Telefon 55-38.

a NOXALL JR magyarhoni kizárólagos lerakata, valamint minden műszaki és jobb vaskereskedésben, nélkülözhetetlen minden háztartásban.

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó házi szer ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Ez a gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorégés, eszmőr melyek biztos előjelei a króniku-gyomorbajnak, s ezek nehányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fáj-dalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor előregíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bányadság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étvénytalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fej-tájás és álmatlan éjek után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elő-segíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a fel-izgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bis-nyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye-nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erőgyökér, ehalius gyökér a 10.0.